

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1963

Vyhlásené: 01.07.1963 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1963 do: 08.10.1965

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

48

VYHLÁŠKA

Ústrednej správy nákupu poľnohospodárskych výrobkov

z 29. júna 1963

**o domácich zakálačkách ošípaných, povinnom odpredaji masti a
nákupe krupónov z týchto zakálačiek**

Ústredná správa nákupu poľnohospodárskych výrobkov ustanovuje v dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi podľa § 15 zákona č. 51/1959 Zb. o výkupe poľnohospodárskych výrobkov a § 6 zákonného opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 40/1962 Zb. o zriadení Ústrednej správy nákupu poľnohospodárskych výrobkov:

I. Domáce zakálačky ošípaných

§ 1

Chovatelia ošípaných smú vykonať domácu zakálačku ošípanej (ďalej len „zakálačku“) len na základe povolenia, ktoré im vydá príslušný miestny národný výbor, ak spĺňajú podmienky uvedené v ďalších ustanoveniach tejto vyhlášky.

Podmienky povolenia zakálačky

§ 2

(1) Jednotným roľníckym družstvám sa zakálačka povolí, ak majú splnené dodávkové úlohy buď jatočných ošípaných alebo mäsa celkom za uplynulé štvrtroky od začiatku roka, ku ktorým sa zaviazali zmluvou alebo ktoré im boli určené. V I. štvrtroku sa zakálačka povolí, ak jednotné roľnícke družstvo splnilo tieto dodávky za uplynulý rok.

(2) Členom jednotných roľníckych družstiev sa povolí jedna zakálačka v kalendárnom roku bez ohľadu na plnenie dodávkových úloh. Druhá, prípadne ďalšia zakálačka v kalendárnom roku sa im povolí, ak družstvo splnilo dodávkové úlohy podľa § 2 ods. 1; táto podmienka neplatí pre člena jednotného roľníckeho družstva, v rodine ktorého žijú ďalší dvaja alebo viac členov jednotného roľníckeho družstva.

(3) Jednotlivo hospodáriacim roľníkom s výmerou poľnohospodárskej pôdy nad 0,50 ha sa zakálačka povolí, ak splnili celoročnú úlohu dodávky buď jatočných ošípaných alebo mäsa celkom. Podmienkou pre povolenie zakálačky v januári a februári je splnenie týchto dodávkových úloh v predchádzajúcom roku. Druhá, prípadne ďalšia zakálačka v kalendárnom roku sa im môže povoliť výnimočne v odôvodnených prípadoch, najmä ak v ich rodine žije viac detí alebo osoby choré na tuberkulózu (silikózu) a pod.; podmienkou povolenia druhej, prípadne ďalšej zakálačky je splnenie dodávkových úloh buď jatočných ošípaných alebo mäsa celkom. Roľníkom v odľahlých, vysoko položených obciach, v ktorých zásobovanie mäsom je obťažné, a roľníkom, v rodine ktorých žije

viac detí alebo osoby choré na tuberkulózu (silikózu), možno vo výnimočných prípadoch povoliť prvú zakálačku, aj keď nezavinene nesplnili dodávkové úlohy.

(4) Užívateľom poľnohospodárskej pôdy do 0,50 ha sa povolí jedna zakálačka v kalendárnom roku bez ohľadu na plnenie dodávkových úloh. Druhá, príp. ďalšia zakálačka v kalendárnom roku sa im môže povoliť výnimočne v odôvodnených prípadoch, najmä ak v ich rodine žije viac detí alebo osoby choré na tuberkulózu (silikózu) a pod.; podmienkou povolenia druhej, príp. ďalšej zakálačky je splnenie určených dodávkových úloh.

(5) Osobám, ktoré nie sú užívateľmi poľnohospodárskej pôdy, sa povolí iba jedna zakálačka v kalendárnom roku.

(6) Ostatným žiadateľom (nemocnice, podniky spoločného stravovania a pod.) sa zakálačky povolia, ak nadriadený orgán zabezpečujúci zásobovanie podniku (útvary), ktorý o povolenie žiada, potvrdí, že v pláne zásobovania podniku (útvary) sa so zakálačkami počíta. Toto potvrdenie nie je potrebné v tých rezortoch, kde ústredný plán zásobovania zahrňuje i dodávky mäsa a mastí zo zakálačiek vlastného chovu ošípaných (pomocné poľnohospodárske hospodárstva útvarov) a v organizáciách, ktoré podľa § 14 vyhlášky č. 171/1960 Zb. o závodnom stravovaní, chovajú ošípané v pomocnom hospodárstve závodnej jedálne.

§ 3

Zakálačku možno povoliť len na účely zásobovania vlastnej domácnosti žiadateľa a u socialistických organizácií len pre spoločné stravovanie.

§ 4

Zakálačka sa povolí:

- a) len tým žiadateľom, ktorí si sami ošípanú vykrmili z odstavčata alebo ošípanej, ktoré získali v živej váhe do 50 kg včítane,
- b) záhumienkárom, zamestnancom socialistických poľnohospodárskych organizácií a výmenkárom, ktorí získali jatočnú ošípanú ako naturálnu odmenu,
- c) závodom a zariadeniam spoločného stravovania socialistických organizácií alebo lôžkovým zariadeniam preventívnej a liečebnej starostlivosti, ak tieto závody (zariadenia) zmluvne zverili v miestach, kde je držanie ošípanej vo vnútornom obvode obce zakázané, výkrm ošípaných zberačovi kuchynských odpadkov alebo ak ošípané získali ako protidodávku za dodané odpadky zo závodných jedální podľa § 14 vyhlášky č. 171/1960 Zb. o závodnom stravovaní.

§ 5

(1) Ak žiadateľ nedodal na splnenie dodávkovej úlohy množstvo mäsa, ktoré je podmienkou pre povolenie zakálačky, a ak chýba len menšie množstvo, ktoré možno vyrovnať dodaním bravčovej polovice, môže sa mu zakálačka povoliť s výhradou, že dodá polovicu ošípanej na splnenie dodávkovej úlohy.

(2) Polovice ošípaných zo zakálačiek sa dodávajú s hlavou alebo bez hlavy, bez drobov, avšak so slaninou chrbtovou a plstovou.

§ 6

Postup pri povoľovaní zakálačiek

(1) Žiadosť o povolenie zakálačky sa podáva vždy na miestnom národnom výbore, v obvode ktorého bola ošípaná vykrmená. K žiadosti žiadateľ priloží potvrdenie nákupnej organizácie o splnení svojich prípadných dodávkových úloh. Tieto úlohy sa považujú za splnené, ak boli splnené za uplynulé štvrtroky ku dňu podania žiadosti.

(2) Miestny národný výbor rozhodne o žiadosti o zakáľačku do 7 dní po doručení žiadosti.

(3) Miestny národný výbor upovedomí zároveň s povolením na vykonanie zakáľačky príslušné veterinárne zariadenie, prípadne prezerača mäsa z domácich zakáľačiek, za účelom vykonania veterinárnej prehliadky.

(4) Žiadateľ, ktorému sa povolila zakáľačka, zaplatí podľa osobitných predpisov pri prevzatí dokladu o povolení zakáľačky správny poplatok.*)

(5) Ak sa ošípaná musela nutne zabiť a chovateľ, ktorý spĺňa podmienky pre povolenie zakáľačky, si ju chce ponechať pre svoju domácnosť, musí najneskoršie nasledujúci deň po nutnom zabíí predložiť miestnemu národnému výboru žiadosť o súhlas na ponechanie ošípanej. K žiadosti musí pripojiť potvrdenie veterinára o príčine, pre ktorú sa musela ošípaná nutne zabiť a o tom, že z veterinárnozdravotného hľadiska niet proti ponechaniu ošípanej námietok. O žiadosti o ponechanie nutne zabitej ošípanej musí sa rozhodnúť do 24 hodín po jej podaní. Za súhlas na ponechanie nutne zabitej ošípanej sa platí rovnaký správny poplatok, ako za povolenie domácej zakáľačky.

II. Odpredaj masti

§ 7

(1) Povinnému odpredaju masti nepodliehajú socialistické organizácie zo žiadnej z povolených zakáľačiek a súkromní chovatelia ošípaných a členovia jednotných roľníckych družstiev z prvej povolenej zakáľačky v kalendárnom roku.

(2) Súkromní chovatelia ošípaných a členovia jednotných roľníckych družstiev sú povinní z druhej, prípadne ďalšej zakáľačky povolenej v kalendárnom roku odpredať zberní masti 5 kg škvarenej masti z každej zakáľačky; asanační technici (pohodní) tejto povinnosti nepodliehajú.

(3) Povinnosti podľa odseku 2 podliehajú aj chovatelia ošípaných v prípadoch nutných zakáľačiek, ktoré im boli uznané ako druhá, prípadne ďalšia zakáľačka v kalendárnom roku, ak mäso bolo uznané veterinárom za požívateľné bez obmedzenia a ak mŕtva váha ošípanej je vyššia ako 70 kg.

(4) Masť zo zakáľačiek nakupujú zberne masti. Masť sa musí odovzdať do zberne do 7 dní po vykonaní zakáľačky. Zberňa masti vystaví pri prevzatí masti nákupný lístok, v ktorom uvedie: meno a presnú adresu chovateľa ošípanej, dátum prevzatia, váhu masti, cenu za 1 kg a úhrnnú sumu na výplatu. Nákupný lístok podpíše dodávajúci a zástupca zberne. Zberňa masti je povinná dodať chovateľovi predpísaný obal.

(5) Masť musí byť vyškvarená z chrbtovej, prípadne plsťovej slaniny, musí byť čerstvá, bezchybnej akosti, bielej farby, najviac s miernym šedožltým odtieňom, konzistencie pri 15 oC masťovitej, hladkej až jemne krupičkovitej štruktúry, vône a chuti plnej, príjemnej, jemnej a typickej pre čerstvo škvarenú masť, čistá, bez usadenín, škvariek a iných nečistôt.

III. Sťahovanie, odpredaj a preberanie bravčových krupónov

§ 8

(1) Chovatelia ošípaných, ktorí vykonali zakáľačku, sú povinní dať ošípanú stiahnuť a krupón ihneď po stiahnutí odpredať. Ak sa žiadateľovi povolilo ponechať si zo zakáľačky iba polovicu ošípanej, je povinný dať ošípanú stiahnuť a krupón odpredať rovnako ako pri ponechaní celej ošípanej.

(2) Sťahovanie vykonávajú, ak je ošípaná zabitá na bitúнку, zamestnanci mäsového priemyslu, v ostatných prípadoch sťahovači, t. j. osoby, ktoré dostali od okresného národného výboru oprávnenie na sťahovanie ošípaných zo zakálačiek.

(3) Krupón sa musí ihneď po stiahnutí zbaviť všetkého podkožného tuku, opatriť pečiatkou sťahovača s použitím farby, ktorá kožu nepoškodzuje; tuk z kože odovzdá sťahovač chovateľovi ošípanej.

(4) Ak sa zakálačka robí na bitúнку, odovzdá chovateľ ošípanej stiahnutý krupón podniku mäsového priemyslu, v ostatných prípadoch ho odovzdá sťahovačovi. Sťahovač je povinný stiahnutý krupón riadne ošetriť a odovzdať ho buď v čerstvom stave najneskoršie druhý deň do zberne krupónov, alebo ho nasoliť a uložiť na chladnom mieste. Nasolené krupóny odovzdá do jedného týždňa po povolení zakálačky zberni krupónov.

(5) Krupón sa ihneď po stiahnutí odváži, akostne ohodnotí z hľadiska prírodných chýb a vypočíta sa jeho cena. Na poškodenie kože spôsobené pri sťahovaní zamestnancom podniku mäsového priemyslu alebo sťahovačom (popareniny, porezy a pod.) sa neprihliada. Cena krupónu sa vyúčtuje odpočítaním z odmeny, ktorú je chovateľ ošípanej povinný poskytnúť podniku mäsového priemyslu, prípadne sťahovačovi za zabitie a stiahnutie ošípanej. Podnik mäsového priemyslu pri prevzatí krupónu kontroluje, či sťahovač zaradil krupón do správnej akostnej triedy.*) V prípade, že sťahovač zaradil krupón do nesprávnej akostnej triedy, podnik mäsového priemyslu vykoná opravu na nákupnom lístku (krupónke) a upozorní na nezodpovedné konanie sťahovača okresný národný výbor. Podnik mäsového priemyslu alebo sťahovač vyplní ihneď pri stiahnutí krupónu nákupný lístok.**)

(6) V nákupnom lístku sa musí uviesť: meno a presná adresa chovateľa ošípanej, meno a presná adresa sťahovača (na bitúнку zamestnanca, ktorý stiahnutie vykonal), živá váha ošípanej (zistená alebo odhadnutá), váha, akosť a cena krupónu, dátum vykonania zakálačky a odmena za zabitie a stiahnutie ošípanej, odpočet ceny krupónu z tejto odmeny, ako aj dátum vykonania zakálačky. Nákupný lístok podpíšu chovateľ ošípanej a sťahovač (na bitúнку zamestnanec, ktorý stiahnutie vykonal).

§ 9

(1) Okresný národný výbor môže v ojedinelých prípadoch povoliť výnimku z povinnosti stiahnutia a odpredaja krupónu, najmä chovateľom, ktorí bývajú na samote a vykonávajú si zakálačku sami (odľahlé hájovne, samoty v pohraničných a horských oblastiach a pod.).

(2) Na základe posudku veterinára, že je nutné v záujme ochrany zdravia ľudí alebo zvierat od stiahnutia krupónu upustiť, povolí okresný národný výbor výnimku dodatočne.

(3) Na zakálačky vyradených plemenných kancov a bagúnov (plemena mangalic) sa povinnosť stiahnutia a odpredaja krupónu až do odvolania nevzťahuje.

IV. Evidencia a kontrola

§ 10

(1) Miestny národný výbor je povinný viesť evidenciu o povoľovaní zakálačiek, o plnení povinného odpredaja bravčovej masti a bravčových krupónov, o platení poplatkov za povolené zakálačky a o prehliadkach mäsa pri nich.

(2) Miestne národné výbory vyžadujú po vykonanej zakálačke od žiadateľa doklady o splnení povinného odpredaja krupónu, prípadne i masti zo zakálačky a o vykonanej prehliadke mäsa.

(3) Žiadateľ je povinný predložiť miestnemu národnému výboru doklady o splnení povinného odpredaja krupónu, prípadne masti a o vykonanej prehliadke mäsa, a to najneskoršie do 7 dní po odpredaji.

(4) Tlačivá žiadosť o povolenie zakálačiek i povolenia sú prísne zúčtovateľné.*)

V. Záverečné ustanovenia

§ 11

Predpisy o prehliadke mäsa pri zakálačkách zostávajú nedotknuté.

§ 12

(1) Na povolenie zakálačky prasnice vyradenej z chovu sa okrem všeobecne platných podmienok vyžaduje, aby žiadateľ predložil potvrdenie poľnohospodárskej výrobnnej správy alebo orgánu veterinárnej starostlivosti, že z hľadiska poľnohospodárskej výroby alebo z hľadiska veterinárneho niet proti zakálačke prasnice námietok.

(2) Domáce zabíjanie hovädzieho dobytku, teliat, odstavčiat, koní a žriebät nie je prípustné. Zabíjanie oviec je upravené osobitným predpisom.**)

§ 13

Ústredná správa nákupu poľnohospodárskych výrobkov môže v dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi vo výnimočných prípadoch povoľovať odchýlky od ustanovení tejto vyhlášky.

§ 14

Vyhláška Ústrednej správy nákupu poľnohospodárskych výrobkov č. 69/1962 Zb. o domácich zakálačkách ošípaných, povinnom odpredaji masti a nákupe krupónov z týchto zakálačiek sa zrušuje.

§ 15

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1963.

Predseda:

Mestek v. r.

- *) Vo výške 25 Kčs (vyhl. č. 160/1960 Zb. o správnych poplatkoch).
- *) Čl. 20 prílohy vyhlášky č. 162/1959 Ú. l. (Ú. v.) o výkupe poľnohospodárskych výrobkov.
- **) Pre opracovanie krupónu a manipuláciu s ním platí ustanovenie technickej normy ČSN 79 1265.
- *) Podrobnosti o kontrole a evidencii povoľovania domácich zakáľáčiek ošípaných sú upravené inštrukciou č. 13/1960 Zb. inštr. pre výkonné orgány národných výborov v znení inštrukcie č. 87/1960 Zb. inštrukcií.
- **) Vyhláška č. 131/1958 Ú. l. (Ú. v.) o úprave chovu oviec a o jeho chovných oblastiach.

